Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehlescchanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 35 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ 60 „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 25 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 85 „

Maksa bez peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots sestdeenahm no plkst. 10 sahkot.

Maksa par sludinaschanu:
par weenas slejas smalku raksti (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rindu tenem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates dsischu- un grahmatudrukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

30. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 21. Sestdeen, 25. majâ. 1885.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un sludinajumus nodot Rigâ, pee Petera basnizas. Bez tam „Mahjas Weesi" war wehl pastellet bez daudz peenemschanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ un Sarkandaugawâ, wehl zitâs pilsehtâs, kâ: Jehkis: Grahwel un Peterson k. bodê; Walmoerâ: E. G. Trey k. bodê; Walkâ: M. Rudolff un Paulin k. bodê; Ruienê: J. Alksne k. grahm.-bodê; Limbaschos: D. Ubber k. bodê; Jelgawâ: H. Allunan un Besthorn k. grahm.-bodê; Bauskâ: J. Beckmann k. grahm.-bodê; Kuldigâ: Besthorn k. grahm.-bodê; Weutspilî: M. Ries k. grahm.-bodê; Leepajâ: Ulstin k. grahm.-bodê; Jaunjelgawâ: A. Schwabe k. grahm.-bodê; Tukumâ: Baumann k. grahm.-bodê; Talsos: H. Tow k. grahm.-bodê un bibliotekâ un Wolontschewski k. grahmatu-bodê; Kandawâ: Jaegermann kga weesnizâ; Sabilê: Ginter kga weesnizâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudsêm mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skribwereem, kurus mihli lubdsu, tahdas apstelleschanas laipni preenemt.

J. Kruhma kgam, grahmatu wedejam Rigâ.

Uz apakschâ minetahs direkzijas atbildes rakstu „Mahjas Weesa" Nr. 15 J. Kr. kgs turejis par wajadsigu, wehl kahdu wahrdu „Mahjas Weesa" Nr. 16 pahrrunat un saka, ka winsch tikai „Mahjas Weesa" Nr. 13 wispahrigi rakstijis par krahschanas un aisdoschanas kasehm un luhdsis Rundales krahschanas un aisdoschanas kases direkzijai isskaidrojumu par schihs kases gada pahrskatu. Ja tas tà buhtu bijis un ja J. Kr. kgs buhtu weenigi pee leetas turejees un nebuhtu zaur sawu rakstu direkzijai nepareisi usbruzis, tad direkzijai nebuhtu bijis eemesla atbildi dot, zaur kuru J. Kr. kgs jutahs aiskarts. Bet kad J. Kr. kgs sawâ pirmajâ raksteenâ ne wisai ihseem sobeem direkziju aiskar un direkzijas pahrskatu ar aplameem skaitleem sinot nesinot nemahs jaukt, tad sinams tas zitadi newareja buht. Sawâ beidsamajâ rakstâ J. Kr. kgs gandrihs nemaz wairs pee leetas neturahs, nemahs direkzijas atbildi schâ tà pehz sawa prahta grozit, tikai direkzijai un kaseerim personigi usbruhk, sewi tikai weenigi par leetas prateju un wisas publikas representantu nostahda un tà sawam pirmajam usbruzeena rakstam ar to ihsti peemehrigu kroni usleek.

J. Kr. kgs wispirms teiz, ka direkzija domajot, ka tas jaw grahmatu wedejs, kas dabunot grahmatu rokâ un tanî laut ko eerakstot; ta esot maldischanahs. Kur gan direkzija tahdas domas isteikusi? Sawâ atbildeschanas rakstâ tatschu nê. Tà tad tahs tikai ir weenigi J. Kr. kga domas. Kad J. Kr. kgs schahdas sawas domas par maldischanos apsihmejis, tas sahk atkal tahlak domat un beidz sawu domu zelojumu ar to, ka grahmatu weschana esot sinaschana, ko wajagot nopeetni un pamatigi mahzitees un to, kà leekahs, zits bez J. Kr. kga newar wairs pamatigi eegubtees, jo wisz, kas winam naw pa prahtam, ko winsch nesaprot un kas naw pehz wina metodes wests, ir nepareisi. Bet kahda J. Kr. k. metode grahmatu weschanâ un zik aplamus rehkinus J. Kr. kgs usstahdija, tas tatschu zeen. lasit. wehl buhs atminâ no direkzijas atbildes raksta, kurâ direkzija tam peerahdija, ka tas nesinaja weena gada darbibu no wispahriga pahrskata schkirt. Sinams, kad to nesin, tad jaw naw nekahds brihnums, ka J. Kr. kgs peeder pee teem grahmatu wedejeem, kas nesin starpibu starp eenemschanahm un isdoschanahm. Bet lai J. Kr. kgs nemehro pehz sawa redses aploka zitus. Neba tas jaw ir grahmatu wedejs, kas sewi par tahdu sauzahs.

J. Kr. kgs tahlak usbruhk kaseerim, ka tas esot dotos schematus atmetis par nepilnigeem un nowezojuscheem. Kur tad tas notizis? Muhsu atbildes rakstâ tatschu nê. Gan direkzija, runadama par statuteem, peemineja, ka tee nepilnigi, bet ne par schemateem.

J. Kr. kgs saka tahlak, ka schi direkzija attaisnodamees sakot, ka zitas lauku krahschanas un aisdoschanas kases tapat darot un darischanu weschanâ esot katrai sawadi eeradumi. J. Kr. kgs sche atkal grosa direkzijas atbildi. Ir gan sazits, ka katra krahschanas un aisdoschanas kase ihpaschahs nandas gada beigâs daschadi norehkina, kà to katras kases general-sapulze nolem, bet ne, ka katrai kasei darischanu weschanâ sawadi „eeradumi," ar kureem kases darischanu weschanâ un pahrskatu doschanâ katra sawu zeku usnehmusi. J. Kr. kgs waretu wehl kahdas lauku krahschanas un aisdoschanas kases pee wahrda sauktu un apwainot winu pahrskatus par tumscheem un nesaprotameem, bet winam jaw peeteek ar to, ka winsch schihs krahschanas un aisdoschanas kases pahrskatu par pahrako apsihmê. Kahdâ wihsê tad? J. Kr. kgs issaka apwainoschanas bez peerahdijumeem. Bet kam tad J. Kr. kgam peerahdijumu wajaga; kà grahmatu wedejs Rigâ winsch tatschu war bez peerahdijumeem tiklab weenas kà ari daudz zitu lauku krahschanas un aisdoschanas kasu pahrskatus par tumscheem un nesaprotameem apsihmet. War gan no tam redset, pee kahdeem sawadeem „eeradumeem" J. Kr. kgs turahs.

J. Kr. kgs tahlak waiza, kas muhsu gada pahrskatu esot sapratis. Mums turpreti jawaizâ, kas winu naw sapratis, bez J. Kr. kga. Mums jaw ir pee 400 beedru. Neweens naw no direkzijas isskaidrojumu pagehrejis un wisi to gan sapratuschi. Tikai weenigais J. Kr. kgs, nebeedris, ir bijis nesapratejs. Bet kad J. Kr. kgs naw spehjis direkzijas pahrskatu saprast, tad direkzija pee tam nebuht naw wainiga. Kad direkzija J. Kr. kgam atbildeja, ka spezial-pahrskats, kur katra masaka nandas summa ihpaschi norehkinata, sawa leeluma dehl aisnemtu warbuht weselu sludinajumu lokstu un ka tik ihsâ pahrskatâ naw eespehjams norahdit, kur katra masaka nandas summa nahk un ka ihpaschais pahrskats, kurâ katra rehkina stahwoklis teek gada beigâs pehz ta gada darbibas waj nu pawairots waj pamasinats, sche eeskatams, tad tagad J. Kr. kgs nemahs to leetu sagrosit, ka mums esot diwi pahrskati, weens likumigs, otrs nelikumigs un otro mehs issludinot. Nemaz J. Kr. kgam zaur saweem apwainoschanas raksteem naw laimejees peerahdit, ka issludinatais pahrskats buhtu kahdâ sinâ nelikumigs. Bet J. Kr. kgam jaw wisz, kas naw pehz wina schablona, ir nelikumigs un neriktigs. Tad J. Kr. kgs saka, ka, ja taupibas sinâ gribetu pahrskatu paihsinat, tad tomehr tas newarot tahds, kà muhsejs isnahkt. Kahds tad lai winsch isnahk? Par to atkal J. Kr. k. zeesch klusu. Winam peeteek, kad winsch saka, tà un tà tas newar buht, un deesgan.

Tad J. Kr. kgs ussahk ar koti kairinoschu peemehru isskaidrot, kas lone jeb alga esot un kà pee skaidras pelnas teekot. Bet skahde tikai, ka tahds peemehrs pawisam neweetâ, jo zaur to nebuht J. Kr. kgam neisdodahs illustret krahschanu un aisdoschanu kasu direkziju algas un skaidru pelnu. Kas nu gan nesin, ka tikai no 25% skaidras pelnas teek kaseera alga aprehkinata. Tadehl J. Kr. kgs zaur sawu peemehru grib tikai lasitajeem smiltis azis kaisit. J. Kr. kgs grib no sawahm klubdahm walâ tikt un, newainibâ sawas rokas masgadams, saka, ka newarot saprast, ka tahs pehrnâs algas. Kad winsch to nesinaja, ko winam kà grahmatu wedejam wajadseja sinat, proti ka pehz statuteem ta gada kaseera algu tikai no ta gada skaidras pelnas war nemt, tad jaw winam nebuht newajadseja justees peespeestam, nesinot aplamus rehkinus sawâ pirmajâ rakstâ usstahdit. Bet J. Kr. kungs atskaita pehrnâs algas un nu mulsinadams zaur sawu peemehru saka, ka saimneeks tikai no skaidras pelnas warot runat, kad gahjeju algas un ziti isdewumi atrehkinati. Peenemsim, J. Kr. kgs nebuhtu spehjis isprast, ka tahs pehrnâs algas un buhtu tamdehl pee tahda skaidras pelnas aprehkina tizis, kà tas to sawâ pirmajâ rakstâ usstahdija. Bet ko tad nu J. Kr. kgs atkal ar skaidro pelnu dara? Winsch nem to atkal isdalit un saka, ka pehz statuteem pelna tà jaisdala: 25% kaseerim u. t. t. Tà, tà, J. Kr. kgs, Juhs kaseerim aprehkineet diwkahrtigu algu. Tahda J. Kr. kga grahmatu weschana buhtu gan kaseerim par labu, bet katram weikalam par postu. Kad muhsu saimneeki pehz J. Kr. kga peemehra gribetu sawu saimneezibu schinis gruhtôs laikôs wadit, tad tee ihsâ laikâ bankrotê kristu, proti kad wini bez salihgtas gahjeju algas teem no ta gada atlikuma atkal weenu zeturtu daku klahtmaksatu. No ta gan war redset, kahdi J. Kr. kga rehkini isnahk un tomehr J. Kr. kgs pehz sawas eerastàs apwainoschanas metodes saka, ka tikai tahds warejis skaidras pelnas aprehkins buht, kà winsch to usstahdijis.

J. Kr. kgs apwaino direkziju, ka ta esot sazijusi, ka sanemtos prozentus newajagot atrehkinat, kas sneedsahs pahri par gada rehkinu slehgschanas deenu. To direkzija naw teikusi, bet gan, ka tas tà muhsu statutôs nestahw un naw pee pelnas aprehkina no kases dibinaschanas laika schee prozenti eetureti. Ja tas buhtu no eesahkuma tà eewests, tad tas ari buhtu tahlak wests un pee lauku krahschanas un aisdoschanas kasehm, kur darischana tikai par masumu katru gadu wairojahs, gan buhs masa starpiba starp weena gada eetureteem augleem ar otru. Jo tee augli, kas weenâ gadâ eetureti, otrâ jalaisch tatschu pee pelnas aprehkina klaht. Bet kad schi kases direkzija gribetu tagad auglus uz weenreis eeturet, tad beedreem zaur tam tanî gadâ skahde zeltos. Tomehr, ja general-sapulze, kurai tikai wara par tahdahm leetahm spreest, to kahdureis zitadi grosihs, tad sinams direkzija scho spreedumu tik war ispildit un newar ne buht to wainot, ka ta naw to uz sawu galwu darijusi.

Tad J. Kr. kgs saka, ka ar scho lai nu peeteekot, jo direkzijai ne-esot isdewees wina rakstu par nedibinatu norahdit. Jaw augschâ redsejam, pee kahdeem prinzipeem J. Kr. kgs turahs. J. Kr. kgs domâ, ka tad nu peeteek, kad winsch zaur apwainoschanahm un mulsinaschanahm juhtahs leelu leetisku atbildi dewis. Bet tà nebuht naw. Publika gan warehs no wina atbildes

Seedona wehstneschi ir stahdu walsts.

(No D. Osolina.)

(Skat. Nr. 15. Beigumâ.)

Schos tschetrus stahdus tadehl apskatijahm, lai waretu labi nogist starpibu starp dsimtu (genus) un sugu (species). Pee wisahm apskatitahm weronikahm lihdsinajahs seedi un augli (1—5 dalains bikerits, seedu kronits tschetrahm stehrbelitehm, no kuwahm augschejâ ir leelaka, diwi pamata augschejas stehrbelites peestiprinati puteklu trauzinam, weens puteklu zelinsch, weena pola ar diweem apzirknischeem un 2 wahzineem), tadehl peeder pee weenas dsimtas; nelihdsinajahs lapu sastats, seedu kronischa leelums un krahsa, aptehrpums ar spilwinahm un dseedserischeem, stublaja wirseem, sari u. t. t., tadehl winas no dalahs katra sawâ sugâ.

Bez schahm 4 weroniku sugahm aug muhsu 3 gubernâs wehl kahdas 10 sugas.

Wisi tee stahdi, ko apskatijahm no Nr. 9 sahkot, dihgst diwahm sehklu schkilahm jeb dihgla lapahm, ko war ari jaw pasiht pee sarota lapu dsihslu tihkla.

XVI.

Preekschejos stahdus, kas ir pirmee seedona wehstneschi, pamatigaki apskatijuschi, ihsumâ pahrskatisim, kuri stahdi lihdz ar daudz ziteem wehl steidsahs teem seedeschanâ peebeedrotees un tà arweenu pawairo seedoschu stahdu skaitu. Wispirms apraudsidami auglu kokus, mescha kokus un kruhmus, eewehrosim, ka no teem ari daschi seed preeksch lapu pilnigas attihstischanahs. No auglu kokeem tà seed pluhme un no mescha kokeem apse, behrsz, alksnis, goba, osis, wihksna, mescha pluhme (Prunus spinosa) un daschas kahrklu sugas.

Kad schê peeminejahm wairak mescha kokus, tad kahdu ehrmotu stahdu ari peeminesim, kas wis neaug uz semes, bet augstu kokôs, wiswairak uz preedehm, tad uz osoleem, leepahm un ari ziteem kokeem. Schis ir ahmuls (Viscum album). Winsch esot gan muhsu meschos koti reti usejams. Schis kruhms nu uz ziteem kokeem augdams, tajos suhta sawas saknes un tà no zitu koku sulas pahrteek. Kad tagad ari scha kruhma seedu laiks, tad gan buhtu koti derigi, winu muhsu meschos usmeklet. Winsch buhtu gluschi weegli usejams jaw zaur wina augschanas weetu, tad ari zaur wina schuburaineem sareem un eedseltineem seedeem.

Kahdu laizinu weblak pehz muhsu pirmahs pastaigaschanahs pa lapu meschu un pehz pirmahs stahdu pehtischanas atkal uz tureeni noeedami, jaw atradisim labu wairumu puku, kas muhs ar sawu spirgtu lapu sakumu un krahsainu seedu gresnumu eepreezinahs. Pehz preekschejo stahdu aprakstееm nu waresim jaw labu teesu stahdu pamatigi apskatit un katru winu dalu sewischki wehrâ nemt. Jaw atradisim pulzinôs augot un seedot baltos un dselteno wisbulischus ar balteem un dselteneem seedeem. Schos ari par wehjotnehm sauz, tadehl ka winas wehjsch war weegli pakustinat. Meschakoki paschi ari wairs nestahw kaili, bet jaw gresnojahs jaunâs lapinâs. Wisz meschs jaw sinarscho jaukâ lapu gresnumâ. Bez baltâ un dseltenâ wisbulischa muhs wehl eepreezinahs smarschiga wijolite ar zitahm sawahm wijolischu sugahm. Uzsihtigi meklejami, useesim jaw seedot lakatschus (Pulmonaria officinalis L.) ar sarkanisileem seedeem, sehtloschnus (Glechoma hederaceum) ar sileem, wehja sirnus (Orobus vernus L.) ar sarkaneem, wehlak sileem, kumela pehdu (Asarum europaeum L.) ar bruhnsarkaneem un beslapi (Lathraea Squamaria) ar bahlsarkaneem seedeem. Meschos wehl useesim sileem seedeem seedot salaku puki (Anemone pratensis L.) un augot smilts semê.

Atkal no mescha uz tihrumu jeb atmatahm nostaigadami, jaw atradisim brangu wairumu puku, kas jaw pee apskatitahm pukitehm peewairojuschahs. Mahla semê jaw seedehs tubschku lapas (Tussilago Farfara L.) dselteneem seedeem. Atradisim jaw treschu seltstarites sugu, proti schaurlapaino seltstariti (Gagea pratensis Schultes) dselteneem seedeem. Baltus seedus eewehrosim pee wehja kanepes (Lithospermum arvense L.), trihskrahsainus pee atraitnites (Viola tricolor L.) un sarkanus luhpu seedus pee akleem (Lamium).

Lihdz schim wehl ne-esam nemaz plawâ nogahjuschi. Apraudsisim tadehl ihsumâ tagad, ko plawas un sahlu platschi mums jaw no puku gresnuma pasneedz.

Uz plawu eedami redsam jaw pa leelu gabalu dselteno pukes daschreis leelâ daudzumâ seedam uz spehziga stublaja. Schihs ir purenes (Caltha palustris), pirmâ puke, kas wehl sneega uhdeni buhdamas plawas sahk puschkot. Bez tahm tur ari useesim daschas gundegu sugas ari ar dselteneem seedeem, tad plawu kehrsu (Cardamine pratensis L.) un ari kahdu weroniku sugu ar balteem, daudzreis eesarkaneem seedeem. Schahs wisas mihlo mitras weetas. Sausâs, sahlainâs weetâs aug platkahjischi (Potentilla) dselteneem, kimeni ar balteem un peenaines (Euphorbia) ar dselteneem seedeem.

No scha laika sahkot stahdu seedeschana arweenu wairojahs. Seme pate jaw tehrpjahs salâ pawasaras apzehrbâ. Tà ir pamasam jaw peenahzis maja mehnesis, schis sen gaiditais, jaukais seedonis. Patihkamaki, mihligaki wehji jaw puhsch. Auglu koki parahdahs sawâ seedu gresnumâ. Birses, smalzes, meschi, upmales, wisz skan un trihz no putnu dseesmahm. Teescham jaissauzahs ar muhsu wezâ dseesmineeka, Smiltenes mahzitaja Dihza wahrdeem:

Swehtiba nu isplehschahs
Pilis, semês, ehzinâs.
Deewa Kunga swehtiba
Wisus muhs peetizina,
Wisas malas salas dar';
Druwas jaukas redset war,
Peens un medus reetahs ar'.

Arajs luhko lemeschus,
Gans jaw sina sakumus,
Lops nahk mahjâ paehdis,
Swejneeks upê nogahjis,
Drawneeks dorites aisdar',
Bisneeks rihku wadsi kar',
Labak pilnu zehleen' ar.

gaischi nogist, zik maf tas pee leetas un zikdaudf pee nepareisahm apwainoschanahm turejees.

J. Kr. kgs saka, ka tas wairs nerakstischot neka schinî strihdus leetâ. Tas ari labaki buhtu. J. Kr. kgs jaw nu warehs kahdu laiku atdusetees uf teem lawru wainageem, kurus tas zaur saweem nedibinateem apwainoschanas raksteem eepelnijees, kamehr to atkal kahda lauku krahschanas un aisdoschanas kase zaur „bailigeem skaitleem" if wina saldas dusas trauzehs.

Pehz tam kad J. Kr. kgs tik leelifki isteizis, ka nu peeteekot un schis wairs schinî leetâ neka nerakstischot, ir tam gruhti schkirtees, bef ka tas sawam tik mihlam „eeradumam" nebuhtu wehl reif kalpojis, teikdams, ka direkzija newarot dot peeteekoschus isskaidrojumus. Par ko tad J. Kr. kgs wehl isskaidrojumus gribeja? J. Kr. kgs tatschu sawâ pirmajâ rakstâ gribeja sinat, kur Rundales krahschanas un aisdoschanas kase isg. gada skaidru pelnu nehmuse un tad wehl runaja no daudf zitahm kluhdahm, kas pahrskatâ atrodotees, bet wisas usrahdit aisnemtu pa daudf telpas. Ar schahdeem teikumeem arween tahdi apwainoschanas raksti beidsahs. Kad schi direkzija sawâ atbildes rakstâ peerahdija sawu pelnas aprehkinu, ta gaidija, waj J. Kr. kgs nu nenahks ar sawahm wisahm kluhdahm; bet welti. Ne J. Kr. kgs spehj pelnas aprehkinu ar skaitleem atspehkot, ne ari kahdas kluhdas usrahdit, bet tikai weenigi direkziju apwaino, ka ta tam nespehjot peenahzigus isskaidrojumus dot un tumschas mulsinaschanas isplata, kurahm beigâs tas saka, ka direkzija winam nekahdu skahdi nedarot. Tas jaw taisniba, ka direkzija J. Kr. k. nekahdu skahdi nedara, ne ari grib darit. Bet gan katris attapigs lasitajs nopratihs, ka J. Kr. kgs gribejis Rundales krahschanas un aisdoschanas kasei skahdet. Tomehr J. Kr. kgam loti wihlees; jo ari pee mums uf laukeem wairs neskatahs wihru no zepures, nedf ari pehz wina titula, ko tas sewim pats tik leelifki klahtpeekahrees. Tadehk J. Kr. kga puhlini schoreis gluschi weltigi.

J. Kr. kgs beigâs luhdf leetpratejus, sawas domas isteikt. Tas tas prahtigakais buhtu, kad J. Kr. kgs uf preekschu tahdâs leetâs nemaisahs eekschâ, kam tas naw leetas pratejs, bet tahs atwehletu leetas pratejeem, kas neusbruktu newainigahm personahm un eestahdehm un sinatu leetu no personas schkirt.

Rundales krahschanas un aisdoschanas kases direkzija.

Politikas pahrskats.

Wahzu keisars Wilhelms, kas pehdejâs deenâs bij no jauna atkal nopeetni saslimis, tà ka wina slimiba sazehla wispahrigas ruhpes, tagad atkal ir tik tahlu atweselojees, ka dakteri atkahwuschi pa laizinam ahrâ usturetees.

Wahzijas maisneeki dehl labibas tulkeem sahkuschi pa-augstinat zenu par maisi. Waldibai tas nebuht nepatihk; jo ta nu redf, ka to wihru wahrdi sahk peepildities, kas labibas tullu paaugstina jumam bij pretojuschees un usrahdijuschi, ka zaur to tik maisi sadahrdsinatu. Daschi bekeri esot par to apsuhdseti un polizija teem noteikuse taksi, zik drihkst par maisi nemt. Bekeri ar to naw meerâ un grib poliziju pahrsuhdset.

Pehdejâ laikâ Pruhsija sahkuse loti baiditees no Kreewu isluhkeem. Nesen Spandawâ apzeetinats kahds newainigs zeetokfni apskatijis.

Franzija. Serbijas waldiba pastellejuse Banges fabrikâ jaunus leelgabalus.

Anglija. Daschas awises saka, ka lords Rosberi tizis no Anglu waldibas ar to noluhku uf Berlini suhtits, lai tas noslehgtu zeetu draudsibu starp Angliju un Wahziju. Anglu waldibai, kà sinams, lihdf schim naw gandrihf neweenas walsts, uf kuras draudsibu ta waretu pakautees, tamdehk waretu gan sinahm buht pateesiba, ka ta rauga Wahzijas draudsibu eeguht; uf Franzijas draudsibu ta newar daudf palaistees. Lords Rosberi jaw atkal aisbrauzis uf mahjahm. Kahda Wahzu awise gan apgalwo, ka tas esot pilnigi panahzis sawu noluhku.

Afrika. Jaunajai Kongo walstei pehdejâ laikâ usbrukuschi Arabeeschu pulki, zaur ko tureenes eedsihwotaji loti isbeedeti. Usbruzeji tikuschi gan it laimigi atdsihti atpakal, tomehr tee war atkal usbrukt no jauna. Waldiba tamdehk nopeetni kehrusees pee stipru zeetokschnu buhwes, kà ari grib eerihkot uf Kongo upes masu kara-sloti, lai wajadsigâ brihdî waretu pret swescheem usbruzejeem atgainatees.

Kina. Jf Pekinas dabuta sina, ka pee Mandschurejas robeschas notikuse sadurschanahs starp Kineeschu un Kreewu robeschu sargeem.

Seemel-Amerika. No Jaun-Mekikas sino, ka Arizonâ iszehlees Indijaneeschu dumpis.

Eekschsemes sinas.

Bijuschais Widsemes gubernators, senators Schewitsch kgs, Widsemes gubernas pahrwaldi winu otrdeen nodewis Widsemes wizegubernatoram v. Tobiesena kgm.

Meera-teesas Baltijas gubernâs, kà „Rischsk. Westn." dsirdejis, eewedischot reisê ar wisu zitu weetigo teesu pahrgrosibu.

Muhsu walodas pehtijumi. Leischu walodas pasinejs, Terbatas augstskolas profesors Dr. Boduin de Kurtnei (Baudouin de Courtenay), kà „Wald. Westn." sino, ir preeksch sinisteem noluhkeem uf pusotra mehnescha atwalinats uf Leischu gubernahm: Wilnu, Kaunu un Suwalkeem. Tapat Leetuwâ gaidams schogad keisariskahs Kreewu geografiskahs beedribas lozeklis Eduards Wolteris, kas jaw isgahjuschâ wasarâ, Latweeschu un Leischu walodas pehtidams, apzeloja Witebskas Latwiju — Dinaburgas, Rehsknes un Ludses aprinkus — un Leetuwu. Tad wehl schajâ wasarâ apmeklehs daschas Latwijas dalas Karalautschu profesors Dr. Bezzenbergers un Dobeles mahzitajs, Dr. A. Bielensteins.

Breesmiga wehtra 9. majâ gahjuse pahr Widsemi. Sinas kasdabutas, deesgan gaischi rahda, kahdus posta darbus wina pastrahdajuse. Par scho leetu no Rujenes „B. W." raksta: 9. majâ pulksten 3½ pehz pusdeenas stiprs pehrkons ar leetu un krusu muhs peemekleja; krusas graudi bij duhju olas leelumâ. Jurateescheem un Nauksceneeschem ar to paschu debesi usnahzis breesmigs weesuls, tahds pats, kahds preeksch wairak gadeem gandrihf ap to paschu laiku tik bahrgi plosijees ap Alascheem un Siguldu. Tà par peem. Lejas-Pehrkonu mahjâ wisas ehkas saplositas: daschahm jumts nonests, daschas pawisam isahrditas un balki iskaisiti. Weenus ratus atrada labu gabalu no mahjahm aisnestus. Dahrsâ ahbeles un ziti koki, kurus wehtra naw warejuse ar sakni israut, nolausti. Tahdâ wihsê kahdas tschetras mahjas nopostitas. Uf Ruhjas upes buhwetais tilts, ar wiseem slodsischanas akmeneem, nozelts. Wisur, kur schi wehtra gahjuse, redsamas gruhtas posta pehdas.

Kemerôs ari schogad pasta-kantoris buhs atwehrts no 20. maja lihdf 20. augustam.

No Laudones draudses mums sino, ka tur schopawasar plosotees daudf slimibas, kà masalas, bakas un ari scharlaks. Slimibas dehk pat tureenes draudses skolu wajadsejis uf kahdahm deenahm slehgt.

No Raunas. Wasaras-swehtku widus deenâ Raunâ bija kapsehtas swehtki. Tanî pat deenâ tika Raunas kapôs paglabati kahdi 22 lihki. Tà ka pee Raunas peeder ari tee kapi, kas atrodahs Mahrsnenâ, kur tanî deenâ ari 4 lihkus paglabaja, tad isnahk uf wisu draudsi weenâ pat nedelâ 26 lihki! Mahzitajs teiza, ka tikdaudf Raunâ ne-esot nekad miruschi. Wiswairak mirst masi behrni, lihdf 15 gadus wezi. Saslimuschajee pehz trihs deenahm ir pagalam!

Swehtkôs Raunâ dsirdeju, ka Raunas pagasta walde Tschiganu bandai nonehmuse kahdu semneeku behrnu. Kad no pulka saukuschi „Krischa!" tad tas if Tschiganu behrnu pulka isnahzis. Kà dsird, tad behrns esot sagts Kursemê. Esot skaists puisens pehz isskata. P. S.

Jf Opes pagasta. Wasaras swehtki ir klaht. Zitôs gadôs warejam dseedat: Wasar's-swehtkôs tad ar meijahm sawas durwis puschkoschu. Bet schogad to ihsti newar darit, zaur to, ka koki wehl naw ihsti usplaukuschi. Lapas wehl gluschi masas, pat eewas tik paschulaik taisahs seedet. Domajam gan, ka buhs schogad agrs pawasars, jo jaw preeksch leeldeenahm bij daschas deenas jauks un silts laiks. Tè aprilis atnahza, pilnigi usfadi aprilis. Kad martâ daudf deenu bij jauks laiks, tad wareja zeret, ka aprilis buhs wehl patihkamaks, bet kas to dewa! Aprila pirmâs deenâs aukstums un otrâs wehtras ar leeteem, sneegeem un puteneem rahdija, kas aprilis par wihru buhs. Scho winsch ari ir turejis, jo tahds, kà pirmâs bija, tahds aukts un wehfs pa leelakai daksi pastahweja wisu mehnesi; pat daschas pirmahs maja deenas bija wehl tahdas paschas. Zaur to nu ir muhsu seemas sehja weetahm gluschi panihkuse. Warbuht ka pehdejahs maja deenas warehs wehl weetu weetahm to labot. 16. aprilî mums bija laikam pirmà siltakà deena. Schi atweda 17. aprilî pirmo leelako pehrkonu. Wissiltakà deena bija 9. majâ, jo tad termometers jaw pakrehfli rahdija 20° R. Kad schahs deenas pirmà puse bija tik silta, tad wareja zeret uf drihsu pehrkonu. Tà tad ari bija. Ap plkst. 4 pehz pusdeenas sahka pehrkona debeschi staigat un pehz 5 muhs peemekleja ihsti bahrgs pehrkons ar krusu, sirnu un pupu graudu leelumâ. Ap scho paschu laiku ari esot no pehrkona nosperta weena meita Jaun-Laizenu Kipara mahjâs.

9. majâ mums Openeescheem bija ari eewehrojama deena. Ilgus gadus bija Opesmuischa bef tahda kunga, kas buhtu tepat muischâ dsihwojis. Pehdejâ laikâ Opesmuischa peedereja fon Gutzeit leelkungam. Tas ari pats tè nedsihwoja, bet sawâ otrâ muischâ Atè un Opè tikai laiku no laika pahrstaigaja to pahrraudsit. 9. majâ nu pahrnahza muhsu jaunais leelskungs barons Delwigs kgs, kas Opi no fon Gutzeit kga preeksch diweem gadeem nopirka. Muhsu jaunais leelskungs pa scheem diweem gadeem bija Opi tà kopis un labojis, ka nu wareja schè ar sawu familiju nahkt dsihwot. Winsch ari ir Zehsu V. draudses teesas draudseskungs. Lihdf schim wairak gadus draudses teesu tureja Schlukumâ. Ar 20. maju nu tiks Zehsu V. draudses teesa pilnigi pahrzelta no Schlukuma uf Opi. Sawu jauno leelkungu nu 9. majâ sagaidijahm pahrnahkot sawâ jaunâ dsihwoklî. Winu pawadija tanî ee-ejot schahs muhsu wehleschanahs: lai Deews wina zeksus tà waditu wina dsihwê, sawâ pagastâ un ari wina amatâ, ka winsch pats justos muhsu widû alasch laimigs un wina darbiba nahktu muhsu pagastam un apkahrtnei par swehtibu. W.

Sehlpils sawstarpigà kredita beedriba, kà „Ztga f. St. u. L." dsirdejuse, 1884. gadâ apgrosijuse ap 37½ milj. rubku (?) un pee tam pelnijuse ap 8000 rbl., tà ka lozekleem spehjot ismaksat 7% dividendes un teem ziteem, kureem naw teesibas uf dividendi, atlihdsinat 4%. Sina neleekahs buht ihsti tizama.

Mengelu pagastâ, Madlinas draudsê, kà „Rig. Ztgai" raksta, 9. majâ ari bijis bahrgs negaiss, kas no Irschu kolonijas puses nahkdams, pastrahdajis leelisku postu pee ehkahm un laukeem. Krusa krituse reekstu leelumâ un leetus pluhdis straumehm. Koki apgahsti, jumti noplehsti, slehgi norauti un logi issisti. Kahds arajs uf lauka ar wisu sirgu un arklu pazelts gaisâ un nosweests; kahda gows no weesuka greesta rinki un tad pagahsta pee semes, pee kam weena kahja salausta. Gruhti peemekleta tikuse it ihpaschi v. Scheinvogel kdses glahschu fabrika, kas gluschi isahrdita un pahrwehrsta grueschu tschupâ.

No Salas „B." raksta: Sawus nabagus apkopt ir katram pagastam neween kristigs, bet ari likumigs peenahkums. Newaretu nu gan teikt, ka Salas pagasts sawus nespehjneekus nemaf neapgahdâ, bet tatschu ne wisus kà wajaga. Tà tè kahds wezs wihrs, koka kahju, top pa nedekai un puschelneeku mahjâs pat par pusnedekai suhtits mahju no mahjas. Kahda gan tè apkopschana un tihriba? Un kà gan lai klahjahs sirmajam wezim, kad tas reis paleek wahjsch un nespehzigs, kad tam peenahk pehdejs brihdis un naw meera nomirt, bet to beidsamâ galâ, pehz nodsihwotahm deenahm, steepj projam uf zitahm mahjahm? Buhtu teescham nezilwezigi, tomehr schahdai nezilwezibai deemschehl netruhkst apleezibas. Preeksch trim gadeem kahds 100 gadus wezs wihrs, Luhsu winu sauza, tika tapat mahju no mahjas stumdits, kamehr palika pawisam nespehjigs un tik neapkopts un netihrs, ka katram reebahs winu usskatit. Un tad bef jebgas un mirstoschu to wasaja no weenas puschelneeku mahjas uf otru. Tà tas gahja tik ilgi, kamehr uf kahda saimneeka suhdsibu laukpolizija to noleedsa un pawehleja, gahdat meerigu weetu un peelikt zilweku. Pehz tam nelaimigais ari drihf isdsisa. — Un waj ari pagasta kaudim un saimneekeem pascheem tahda nabagu apkopschana naw par leelu nastu un gruhtibu. Waj tee labak ar preeku newaretu to daku, kas teem iseet apkopjot weziti, peedot ziteem pagasta apgahdatajeem, kam sawa weeta, saws miteklis, lai tee to apkopj,

---

Wisas upes skaidri skreen,
Telites pa malahm breen,
Sihki, masi lopini
Lihdsi laksta preezigi;
Rihta-blahsma parahdahs,
Wisi putni sazelahs,
Nodseed sawas dseesminas.

Tà tad wisi, wisi preezajahs par atnahkuschu pawasaru. Kur ween pagreesees, wisur pawasaras tihgsmiba preti smaida. Wiss sako un gawilê. Kas tadehk gan nepreezatos, kam maf ween juhtiga sirds un kas maf ween mihlo dabas jaukumus. Maja mehnescha seedona jaukums ik kuru katru zilweku kà wilinat wilina laukâ dotees, lai pehz puteklainas seemas istabas dsihwes bauditu dabas jaukumus, eedwaschotu skaidru pawasaras gaisu un bauditu spirgto lapinu un pukschu smarschu. Ari schahs rindinas ar to wehleschanos ir rakstitas, lai ari winas palihdsetu daschu zeen. lasitaju usmudinat laukâ dabâ dotees un ar apdomu katru pukiti, katru stahdinu apskatit. Tadehk dosimees brihwâ, skaistâ dabâ, apskatisim katru sahliti, pukiti, kruhminu un kozinu, mahzisimees lasit leelâ dabas grahmatâ un zaur to atsiht, ka wisâ dabâ ir Deewa darbi, gudriba un brihnumi un ka neween swaigschnu pulki sawa Raditaja wisspehzibu un gudribu rahda, bet ari wismasakâ pukite pasludina wina godibu.

Scho raksteenu nobeigdams, wehl wehlejos pahra wahrdus usrakstit. Winu sarakstot esmu leetâ lizis Postela, Fleischera un zitas grahmatas. Stahdu, daku nosaukumi ir pehz Ilstera kunga botanikas. Scho grahmatu eedroschinajos eewehlet wiseem, kam ween patihk dabas behrni, stahdi un kas winus grib pamatigaki isdibinat, kà to tè warejam isdarit. Ilstera kunga botanika ir loti slawejama grahmatina, kura neween skolneekeem deriga, bet ik kuram katram, kam pukites un stahdi mihli. Schè starp stahdu aprakstteem ari wehl daschu zitu pamahzibas selta graudu atradihs. Ilstera kungs, tà sakot, ir pirmais botanikâ zelmus lausis, puhlinus netaupidams, ismeklejot un nodibinajot nosaukumus, kas ween pee stahdeem wajadsigi. Wiseem stahdu aprakstitajeem wajadsetu weenotees stahdu un winu daku nosaukumus tuhlin paschâ eesahkumâ, kad par wineem sahkts pamatigaki rakstit, weenadi nosaukt, lai wisôs stahdu aprakstôs wisu stahdu daku nosaukumi (termini technici) buhtu weenadi, un lai tà nebuhtu, kà tas pee daschahm zitahm muhsu grahmatahm, kà p. pr. walodas mahzibas grahmatâ, kur ik katris rakstneeks dod gandrihf arweenu sawadus nosaukumus. Wislabaki tahda weenoschanahs buhtu panahkama zaur laikraksteem jeb ari zaur Rigas Latweeschu beedribas sinibu kommisijas palihdsibu, kur nu buhtu sinisti ismeklejams, kahds nosaukums katrâ weetâ derigs. Kad nu ari wiseem stahdeem naw nosaukumi sinami, kas muhsu gubernâs aug, tad tos ari deretu katrâ apgabalâ kraht un sinibu kommisijai peesuhtit. Wina jaw ir tahdu krahjumu nodrukajuse sawâ otrâ Rakstu krahjumâ. Tad zaur sinibu kommisijas palihdsibu warbuht wisus muhsu stahdu nosaukumus dabutu. Winas nahkoschôs rakstu krahjumôs waretu atkal neween stahdu, bet ari winu daku nosaukumus usnemt. Tà buhtu zerams drihf weenotees weenadâ stahdu un winu daku nosaukschanâ.

Jauni kartupeli.

Preeksch kahdeem gadeem kahds Franzuschu ahrsts, wahrdâ Oronds, atrada uf kahdas neapdsihwotas, masas juhras salinas, La Plata upes grihwas tuwumâ, Deenwidus Amerikâ, teschus bumbuku, kas bija reeksta leelumâ un kartupeku weidâ. Bumbuki atradahs paschâ juhrmalâ, smiltîs. Dakteris Oronds schos bumbukus pahrweda uf Franziju. Kahdâ Breftes pilsehtas dahrsâ tos eedehstija un no sawahkteem augkeem aissuhtija kahdu daku uf Montreljas apgabalu, kur tos tahlaki mehginaja audsinat. Schim jaunajam stahdam ir ta sawadiba, ka tam laksti ir ihsti masi, bet tas isplata semes apakschâ saknes, no kurahm isaug atkal jauni bumbuki un laksti. Tà kahdâ laukâ, kur schee jaunee kartupeli bij eestahditi un rudenî it ruhpigi nolasiti, nahkoschâ pawasarî wiss lauks apklahjahs jauneem kartupeku lakstteem, it kà tee tur buhtu no jauna eestahditi. Bet jaunee stahdi sahka augt tik no semê palikuschajahm saknehm. Jr israhdijees, ka jaunà stahda bumbulischi mehslotâ semê ar katru gadu top leelaki, tà ka pehdigi tee jaw isaug wistas olas leelumâ. Schee jaunee kartupeli ir nosaukti pehz to atradeja wahrda, par Orondakartupeleem. Jaunee Oronda-kartupeli ir loti garschigi un satur daudf wairak baribas weelu, neka muhsu tagadejee kartupeli. Tagad daschi mehgina scho jauno kartupeku sugu audsinot samaisit ar muhsu jaw pasihstamo kartupeku sugu, zaur ko zerè tagadejos kartupekus eewehrojami pahrlabot tiklab garschas kà ari baribas satura sinâ.

Lihdseklis pret kodehm.

Katram sinams, kahds leels eenaidneeks ir kodes wilnainahm drahnahm, bet it ihpaschi kaschokeem wasaras laikâ. Tamdehk gribu tè uf kahdu lihdsekli usrahdit, kà no kodehm war issargatees.

Nem itin labu spirtu, peeber tam klaht astoto daku skaidra kampara un tikpat daudf Spanijas piparu, kas ir jasagruhsch. Wisam tam kauj kahdas deenas ilgi stahwet siltâ krahsnî jeb zitâ siltâ weetâ, kamehr kampars ir pilnigi iskusis. Pehz tam schkidrumu iskahsch zaur kahdu nahtnu drehbi, tad ar to aplaista weenlihdsigi usglabajamâs drahnas un kaschokus; tad tahs satin un pehdigi eeseen stiprâ audeklâ. Daudsâs weetâs scho lihdsekli glabà kà leelu noslehpumu un pahrdod sem ta nosaukuma: „Kineeschu kodusahles". Schis lihdseklis ir israhdijees par loti derigu. —ls.

Kà war blaktis isnihzinat.

Blaktis, schos reebigos kukainus, war isnihzinat, kad wisas schkirbas un it ihpaschi gultas kaktinus un zauruminus, kur tahs wairak usturahs, eesmehrè ar kanepu eku, ko war dabut katrâ material-pretschu bodê. — Schis lihdseklis ir daudsreis ismehginats un atrasts par loti derigu. Nereteets.

Papira kuģi.

Jaunakâ laikâ Amerikâ ir sahkuschi mehginat, laiwas un kuģus taisit no papira. Papira laiwahm esot tas labums, ka tahs loti weeglas un karstâ laikâ neiskalstot, tapat ari leetainâ laikâ neismirkstot.

sem labas usraudsibas. Nabagu nama, kà jaw katris nopratihs, Salas pagastam nawa.

Pedeles (pee Walkas) sawstarpigahs ugunsbeedribas statuti 21. aprilî apstiprinati no eekschleetu ministerijas.

Irlawas seminarâ schogad skolotaju eksamu noturehs no 17. lihds 21. junijam. Eksterneem jeb ahreneekeem japeemeldahs pee seminaru direktora G. Sadowski kga wehlakais 16. junijâ.

Waltaiku wairakklasigà Wahzu skola, kuru mahzitajs Weides kungs sawâ laikâ dibinaja preeksch lauzineeku behrneem un kas sahkumâ ari labi plaukuse, Weides kgam aisejot, bij sahkuse arweenu wairak nihkuot un tagad, kà „Latw. Awises" noschehlodamas sino, pawisam isnihkuse.

Par Grobinas aprinkteesas semneeku peesehdetaju us nahkoscheem 3 gadeem apstiprinats no jauna eezeltais Mahrtinsch Saleneeks.

Is Piltenes. Seema baltsedsite ir jaw muhs atstahjuse un winas weetâ eestahjees salajâ sakschâ tehrpuschais, mihligais, smaidoschais seedonisdailonis. Dabas mahte ir jaw sen noseguse sawu balto willainiti un tehrpusehs patihkamâ salajâ. Stiprahm zeribahm brunojees, pawadits no diwkahjigeem pawadoneem, melnà strasda un zeelawas, arajs dsen preezigs sawu wagu. Ganinsch jaw rotajahs it preezigi pa Sahlu mahtes isklahteem salajeem autineem, ganidams sawu jautro ganamu pulku.

Pehrgrubs jaw steidsahs pahrwehrst pumpurus lapâs. Seemas sehju apluhkojot, war zeret us bagatu plauju. — Ahbolinsch, sarkangalwitis, widejs.

Seemu pawadijahm laimigi: nepeedsihwojahm nei kahdas sahdsibas, nei slimibas. — Beidsot wehl japeemin, ka laikrakstu aboneschanas sinâ muhsu pagasts ir peeskaitams gandrihs pee pehdigajeem. Putninu Krists.

Is Slehkahm. Naktî no 15. us 16. aprilî iszeblahs uguns Ahrna mahjas dsihwojamâ ehkâ. Uguns tika drihs eeraudsita no tuwejeem zeemineem, ar kuru palihdsibu to ari drihs apslahpeja, tà ka uguns nedabuja prasit nekahdus leelus upurus. Skahde masa. Putninu Krists.

Kuldigas Sadraudsigà Beedriba eegahdajusehs kulises un nu eerihkojuse pate sawâs telpâs skatuwi, tà ka nu teatra israhdischanas, kas lihds schim koti reti notika, tadehk ka bij janomà Wahzu teatra nams un ar to daschadi schkehrsli un leelas isdoschanas bij saweenotas, tagad, kur beedribai paschai sawa skatuwe, daudi beeschaki un bes leeleem isdewumeem warehs notikt. Newaru sche atstaht ari nepeeminejis, ka muhsu amatneeki-beedri bes kahdas atlihdsinaschanas strahdaja pee skatuwes eetaisischanas un pahris zitu dahwinaja naudu preeksch teatra. Ta ir laba leeziba par schejeenes patriotismu un tas ir labs solis us preekschu beedribas attihstischanahs sinâ un ja dsihwà straume beedribâ peenemahs tahdâ pat mehrâ, kà dabâ, un wasarâ neusnahk karstums, kas jaunos asnus nokaltè, tad Kuldigas Sadraudsigà Beedriba war zeret us droschu nahkotni.

No Werowas apgabala wehsta „Wirulanei", ka tur P. draudsê gluschi sawadâ wihsê eesahkts pahrraudsit pagastu skolas. Rewidenti wairs neapmeklejot skolas, bet pawehlot skolotajeem ar skoleneem pahrraudsischanas deenâ naht us muischu. Awise nodrukà kahdu pawehles rakstu, kursch wahrdu pa wahrdam schahds: „W. pagasta J. skolotajam 16. aprilî pulksten 8 no rihta ar wiseem skoleneem janahk us W. muischu un tapat W. pagasta R. skolotajam pulksten 2 pehz pusdeenas, tad schihs abas skolas tiks pahrraudsitas; un skolotajeem janem lihds semes kahrtis un daschi benki preeksch skoleneem."

Rewele. „Rischsk. Westn." dsirdejis, ka jauneezeltais Igaunijas gubernators knass Schachowskojs nemschot lihds us Reweli wairak eerehdnu, kas isredseti preeksch daschahm weetahm weetigâs waldibas eestahdês.

Pernawas juhrmalâ schogad bijuse koti bagata rengu sweja.

No Tarwastas „Sakala" sino, ka tur kahds saimneeks nokehris sirgu-sagli zaur to, ka bijis pee stalla durwim peestiprinajis drahti, kuras otrais gals ar swaninu atradees wina gulamâ istabâ, tà ka stalla durwis wahrstot, swaninam istabâ wajadsejis skanet. Kahdâ naktî swaninsch teescham skanejis; saimneeks ar kalpeem steidsees tuhlit ahrâ un sirgu sagli nokehruschi, kas paschulaik gribejis sirgam kahpt mugurâ. Buhtu wehlejams, ka ari muhsu lauksaimneeki eetaisitu pee sawahm klehtim un stalleem tahdas drahtis; zaur to daschs labs tiktu pasargats no garnadscheem.

Peterburgâ. Atsaukdamees us Wisaugstaki 13. majâ 1884. gadâ apstiprinatu kara padomes nolehmumu, kara ministers pawehlejis Polijas zeetokschnu artileriju pawairot: Nowogeorgijewskâ zaur weenu, Brest-Litowskâ zaur weenu un Iwangorodâ zaur diwi jauneem bataljoneem; Dinaburgâ un Warschawâ artilerijas (leelgabalneeku) bataljoni dabun klaht pa rottai.

Peterburgâ, 18. majâ. Stahtssekretars v. Reutern's, atweselojees, atkal usnehma preekschsehdeschanu ministru komitejâ. Wisaugstaks raksts issaka grafam Pahlenam pateizibu par puhlineem, komitejas preekschsehdetaja amatu pagaidam ispildot.

Peterburgâ 9. majâ ap plkst. 7 wakarâ, t. i. tanî paschâ deenâ kà Widsemê, ari plosijusehs stipra auka un padarijuse koti daudi skahdes. No daschahm ehkahm, kà mahkslu akademijas, prowijanta magasinas, balaganeem us Zarizina lauka u. z., jumti noplehsti un aisnesti; pa eelahm krituschi un gahsuschees brahkschkedami jumtu gabali, weikalu iskahrtnes, sehtas; dahrsôs koki aplausti; telegrafa un telefona wadi sarauti. Twaikonu braukschana Newâ pilnigi apstahjusehs; us uhdens pahrsteigtee kugi iszeetuschi daschas breesmas. Pee birschas kahdi 20 kugi norauti no enkura. Leela traze padarita wasaras dahsâ „Liwadijâ," kur auka usbrukuse tramwaja brauzeenam un sagahsuse is wagoneem iskahposchos pasascheerus juku jukahm, — kas dewis daschâ sinâ it jozigu skatu. Skahdes leelums wehl nepahrredsams.

Peterburga. Keisaru Majestetes 15. majâ pahrbrauza us Peterhofu wasaras dsihwokli.

Finanzministerija eesneeguse preekschlikumu, likt kalt jaunu selta un sudraba naudu (pa 1 rbl., pa 50 un pa 25 kap.), ar pilnu wehrtibu un ar Keisara Majestetes gihmetni.

Biskapu konferenzes. „Pet. Wed." stahsta, ka schogad notikschot diwas biskapu konferenzes, weena Kasanâ un otra Irkutskâ. Pirmajâ, kas sahkschotees 9. junijâ, spreedischot par basnizas skolu eetaisischanu un pahrlaboschanu, par zihnahm pret islamu un raskolneeku tizibas -schkirahm un par kristigas tizibas isplatischanu starp Tscheremiseem, Wotjakeem, Mordweem u. z. Otrà buhschot julija beigâs, un nodarboschotees ihpaschi par pareistizibas isplatischanu starp Sibirijas paganeem.

Leelee ikgadus ugunsgrehki Eekschkreewijâ jaw sahk plositees: 14. majâ nodega Lubranizas pilsehta Warschawas gubernâ, kur palika pahri tikai sinagoga un katoku basniza; un Monastirstschenkas sahdschâ pee Woroneschas 4 stundu laikâ nodega 55 semneeku mahjas un Petropawlowkas sahdschâ (ari Woroneschas gubernâ) 60 semneeku mahjas ar wisu mantu un labibu.

Maskawâ 16. majâ atklahja amatneezibas isstahdi.

Odesa. Greeku generalkonsuls Wuzina Podolijas gubernâ nopirzis muischu un to isrentejis kahdam Bulgaram. Bet no tahs deenas, kur jaunais nomneeks nonahzis sawâ weetâ, leetus nostahjis liht. Semneeki tuhlit teikuschi, ka Bulgars nobuhris leetu, un tadehk to eelikuschi akâ, kur winu diwas deenas turejuschi. Nabaga Bulgars warbuht wehl ilgaki buhtu dabujis akâ tupet, ja nejauschi leetus nebuhtu sahzis liht. Tad semneeki pusnomiruscho „burwi" pehdigi iswilkuschi is akas.

Rostowa pee Dona. 13. maja rihtâ, ap plkst. ½1 naktî, us Koslowas-Woroneschas-Rostowas dselsszeka, Nakitschewanas stanzijas tuwumâ, dselsszeka brauzeens isskrehjis is sleedehm. Wisi treschahs klases wagoni sadragati; pirmahs un otrahs klases wagoni palikuschi weseli. Daschi sino, ka tschetri brauzeji nonahweti un 19 eewainoti, ziti turpretim, ka 6 nonahweti un 70 eewainoti. Nelaimes zehloni esot meklejami palaidnigâ dselsszeka usraudsibâ.

Warschawâ junija mehnesî buhs lauksaimneezibas isstahde.

Tiflises gubernâ, Goru aprinkî, iszehlusees slimiba, ar ko mirstot daudi zilweku. Slimiba sahkotees ar leelu karstumu, mehle topot melna, rihkle uspampstot un drihs pehz tàm ari nahwe klaht.

Is Rigas.

Rigas pilsehtas karaklausibas kommisijâ us Wisaugstaku pawehli par darischanu walodu jaeewed Kreewu waloda.

Rigas biskaps Donats, kà „Rischsk. Westn." sino, schinîs deenâs isbraukschot jeparkijâ, basnizas draudses apskatit.

Pahwila basnizas pamata akmina likschana. Isgahjuscho swehtdeen, plkst. 2 pehz pusdeenas, lika pamata akmeni Pahwila basnizai, Maskawas Ahrrigâ, Awotu eelas galâ, pee kam eemuhreja kastiti ar basnizas dibinaschanas dokumentu, Rigâ isnahkoscheem daschadeem laikraksteem, scha gada kalendareem, naudahm u. t. pr. Pee swehtku zeremonijas bija klaht pilsehtas galwa, rahtskungi, superdents Jentsch kgs un wairaki muhsu pilsehtas garigee un laizigee preekschneeki. Ari daudi kauschu bij sapulzejuschees. Swehtkus usahka ar wahziski un latwiski dseedatu dseesmu pehz meldijas „Deews Kungs ir muhsu stipra pils," pawaditu no „Ziona" beedribas ragupuhtejeem, kas, no tik daudi kaudim lihds dseedata, darija dsilu eespaidu. Pehz tàm birgermeistars E. Barklai de Tolli kgs nolasija basnizas dibinaschanas dokumentu un tad Pinku muischas mahzitajs un Rigas konsistorijas garigais asesors H. Hartmana kgs runaja Wahzu walodâ un Gertrudes basnizas mahzitajs Schillinga kungs Latweeschu walodâ eeswehtischanas wahrdus. Swehtki tika puschkoti ar jaukta kora dseedaschanu sem A. Ahrgal kga wadischanas. Swehtki beidsahs ar abâs walodâs nodseedatu pantu pehz meldijas „Lai Deewu wisi lihds."

Pasneedsam saweem zeen. lasitajeem basnizas dibinaschanas dokumenta saturu, ko birgermeistars Barklai de Tolli kgs nolasija un ko pamata akmenî eemuhreja, kas warbuht tik pehz gadu simteneem atkal eeraudsihs deenas gaismu, kad tagadejais zilwezes dsimums jaw sen buhs is semes wirsus issudis. Dokumenta saturs, ko mums no peenahzigas puses laipni pee-eetamu darija, ir schahds:

Schis ussihmejums par lutera basnizu wezumu Rigas konsistorijas eezirknî, kà ari ihss apraksts par schodeen dibinatahs Pahwila basnizas dibinaschanos nahkoschahm pa-audsehm lai der par sinu un turklaht ari par atgahdinajumu, sentschu panahkumus ustizibâ usglabat, mihlestibâ kopt un wiseem spehkeem pawairot.

Pilsehtâ un pilsehtas tuwumâ tika usbuhwetas.

Petera basniza usbuhweta tà ap 1202. gad., dabuja tagadejo weidu 1753. g. Domas (jeb Marijas) basniza usbuhweta tà ap 1202. g., dabuja tagadejo weidu 1775. g. Jahna basniza usbuhweta 1227. g., dabuja tagadejo weidu 1764. g. Gertrudes basniza usbuhweta 15. gadu simtena sahkumâ, dabuja tagadejo weidu 1867. g. Jesus basniza usbuhweta 1638. g., dabuja tagadejo weidu 1822. g. Aleksandrejas basniza usbuhweta 1826. g., kà Trihsweenibas basn. 1878. g. Mahrtina basniza usbuhweta 1852. g.

Pilsehtas eezirknî tika usbuhwetas:

Olaines Elisabetes basniza usbuhweta 1638. g., dabuja tagadejo weidu 1753. g. Salas muischas Jahna basniza usbuhweta 17. gadusimtenî, dabuja tagadejo weidu 1870. g. Pinkeneeku Nikolaja basniza usbuhweta 1662. g., dabuja tagadejo weidu 1874. g. Pinkeneeku Annas basniza usbuhweta 1692. g., dabuja tagadejo weidu 1854. g. Bikerneeku basniza usbuhweta 1732. g., dabuja tagadejo weidu 1794. g.

Tà tad pehdejo 25 gadu laikâ ir dibinatas diwas basnizas (Mahrtina un Trihsweenibas) un seschas basnizas no jauna pahrbuhwetas. Tomehr luterizigo eedsihwotaju skaits muhsu pilsehtâ ir tik leels, ka tagadejee Deewa nami preeksch basnizas wajadsibahm nebuht wairs nepeeteek, ihpaschi ahrpilsehtu draudsehm. Jesus un Gertrudes basnizâs nepeeteek wairs telpas preeksch tahm 36 tuhkstoschahm dwehselehm, kas pee schahm basnizas draudsehm peeder. Scho truhkumu eewehrojot, muhsu pilsehtas preekschneeki, usmudinati no Rigas mahzitaju sinodes, pehz spreeduma no 29. aprila 1877. g. eezehla kommisiju, lai ta apspreestu jautajumu par jaundibinajamu ewang.-luterisku basnizu Peterburgas un Maskawas preekschpilsehtu robeschâs, lai dotu preekschlikumus, kà wajadsigâ nauda buhtu sadabujama un lai buhwes planu ussihmetu. Schihs kommisijas darbiba ir bijuse ihsti swehtiga. Pehz tam, kad pehz Rahtes protokola no 11. marta 1878. g. is basnizu naudahm 30 tuhkst. rubku leels kapitals preeksch jaunahs basnizas buhwes bija dahwats, usdewa Baltijas politeknikas profesoram Gustawam Hilbig, lai tas isgatawotu planu un aprehkinatu zenu preeksch kahdas basnizas, kur atrastos lihds 2 tuhkst. weetu preeksch sehdeschanas un stahweschanas. 15. februari 1882. g. Leelahs gildes wezakajo banka un tirgotaji-pilsoni nospreeda, basnizas buhwei is tirdsneezibas kases atwehlet 125 tuhkst. rbl., kà ari dibinat kapitalu preeksch basnizas un basnizas amata wihru ustureschanas. Scho spreedumu Rigas Rahte apstiprinaja 3. martâ tanî pat gadâ. 5. majâ 1882. g. Rahte apstiprinaja no profesora Hilbiga isstrahdato buhwes planu, kas bija aprehkinats us 97,514 rbl. 55 kap. Eekschleetu ministra atkauju dabuja 15. februari 1884. g. Pa to starpu bij pilsehtas domneeku sapulze, us Rahtes luhgumu, 7. martâ 1883. g. nospreeduse, preeksch ewang.-lutera basnizas un mahzitaja dsihwokka buhwes Awotu un Artilerijas eelu stuhrî par welti leetoschanai eerahdit 600 kwadrat-asu leelu gruntsgabalu us tik ilgu laiku, kamehr schee gruntsgabali top tam nolihkam isleetati, preeksch ka tee atdoti. Lihds ar scho atwehlejumu wehl bija noteikts, ka basnizas sehta weenumehr jaustura ar kokeem apstahdita.

Ar tik bagateem lihdsekkeem apgahdatai un sawds zenteends no wisahm pusehm pabalstitai bija tai 28. martâ 1883. g. eezeltai basnizas buhwes kommisijai eespehjams, tagad wiseem spehkeem pee sawu usdewumu ispildijuma kertees. 1. majâ 1884. g. tika semes-, muhrneeku- un zementa-darbi nodoti muhrneeku meistaram Herman Bartsch kgm par 49,397 rbl. 79 kap. un aprilî 1885. gadâ zimmermana-, galdneeku- un kaleju-darbi zimmermanu meistaram K. A. Nauth kgam par 10,595 rbl. 81 kap.

Lihdschinigà darbu weiksma bijuse tik sekmiga un ari schagada darbi ir tik tahlu weikuschees un sagatawoti, ka war zeret, lihds buhwes laika beigahm netik ween basnizu, bet ari torni pabeigt muhret. Ja Deews grib, tad Pahwila basniza 1886. gadâ buhs ari no eekschpuses pabeigta buhwet un tik tahlu eekahrtota, ka to warehs eeswehtit un jaunajai draudsei nodot.

Buhwes kommisija, sastahwoscha no teem sem scha dibinaschanas dokumenta parakstiteem lozekleem, eeskata par sawu peenahkumu, ari schinî weetâ issazit sawu pateizibu rahtskungam Karl Bergengrün. Lihds wina 1883. g. notikuschai eezelschanai par pilsehtas domneeku, winsch pirmahs kommisijas darbus ar leelu apdomibu un uszihtibu ir wadijis un lihds schim par basnizas buhwi neapnikuschi ruhpejees.

Augstais Debesu Tehws, kas muhsu dahrgo luteru basnizu lihds schim schehligi ir sargajis, lai ari Pahwila basnizu nem Sawâ schehligâ patwehrumâ un Sawu bagato swehtibu lai wiseem teem peeschkir, kas scho buhwi ar padomu un darbeem ir weizinajuschi. Lai weenumehr skaidrais Deewa wahrds un skaidrà ewangeliska mahziba tiktu Pahwila basnizâ pasludinata, ka lai draudse stipri turetos pee sawu tehwu tizibas un ja kahrdinaschanas laiki usmahzahs, tad ta israhditos par stipru un weenprahtigu ta Kunga mihlestibâ un paklausibâ pret waldneezibu. Us to lai Deews palihds!

Pahwila basnizas buhwkommisija:

Preekschneeks: birgermeist.: E. Barclay de Tolly.
Rahtskungs: Th. Hartmann.
Leelahs gildes wezakais: Wilhelm Mündel.
" " " O. B. Lodoffsky.
Masahs gildes wezakais: C. F. Schmidt.
" " pilsonis: G. Dohnberg.
Rakstu wedejs: Karl Bergengrün.

Pateiziba. Pahwila basnizas buhwkommisijas preekschneeziba zaur scho issaka sawu sirsnigako pateizibu A. Ahrgal kgm un wina kreetnajahm dseedatajahm un dseedatajeem, kas ar sawu jauko dseedaschanu pamata-akmina likschanas swehtkus tik koti puschkoja.

Buhwkommisijas wahrdâ:
birgermeistars Barklay de Tolly,
Pahwila basn. buhwkommis. preekschn.

Rigas Latweeschu 3-klas. meitu skolâ 15. junijâ buhs klasschs eksamens lihds ar zensuru isdalischanu un to skolneezschu atlaischanu, kuras mahzibu beiguschas.

Rigas aireneeku klubs 21. julijâ sch. g. us Leelupes nodomâ isrihkot leelu aireneeku regatu, us kuru usluhgtas wisas plaschâs Kreewijas aireneeku beedribas.

Reisdewees lehzeens. 16. majâ tuhlin pehz pulkst. 3 pehz pusdeenas, kà „Heimathe" sino, deseneeks K. B. no dselsstilta eelehza Daugawâ, bet ahtri ween kluwa isglahbts no aukstâs masgatawas. Par zehloni bijuschi nelabi dsihwes apstakti.

Atrasts lihkis. Isgahjuscho sestdeen ap pulkst. 7 Daugawas malâ, kur peetur pilsehtas twaikoni, peepeldeja pilnigi satruhdejis, pehz issikata strahdneeka lihkis, ko tuhlin iswilka un noweda glahbtawâ.

Deewa-kalposchana Rigas basnizâs.

Swehtdeen, 26. majâ 1885.

Jehkaba basnizâ:	Spred. plkst.	10	gen.-sup. Girgensohns.
	" "	12	igaun. mahz. Zink.
Domes basnizâ:	" "	10	w.-mahz. Dr. Lütkens.
Jahnu basnizâ:	" "	9	latw. mahz. Gehtgens.
	" "	2	latw. mahz. Walter.
Gertrudes basnizâ:	" "	10	wahz. mahz. Hilde.
	" "	½3	latw. mahz. Schilling.
Jesus basnizâ:	" "	9	latw. mahz. Bergmann.
	" "	2	wahz. mahz. Müthel.
Mahrtinu basnizâ:	" "	10	latw. mahz. Kählbrandt.
Trihsween. basnizâ:	" "	10	latw. mahz. Fromm.
Reformatu basnizâ	" "	10	mahz. Ilen.

Petera basniza ir slehgta.

Jaunakahs sinas.

Prokuraturas Baltijas 3 gubernâs, kà „Ztga f. St. u. L." dsirdejuse, nodomajot saweenot weenâ paschâ Baltijas general-prokurorâ.

Rigas jeparkijas garidsneezibai buhschot schinîs deenâs Rigâ sapulze.

Widsemes dselsszela leetâ. „Rig. Ztga" dsirdejuse, ka 16. majâ sch. g. noturetâ ministru komitejas sehdejumâ tizis apspreests no zelu-ministra eesneegtais preekschlikums par buhwejameem dselsszeleem, pee kam ministru komiteja nospreeduse, Rigas-Pleskawas jaunbuhwejamâ dselsszela leetu atstaht neisschkirtu, kamehr waldiba pate buhschot pamatigi apspreeduse, pa kureeni jaunais dselsszelsch lai eetu un kà tas buhtu buhwejams. Tà tad, kur mehs wisi tik koti preezajamees, ka muhsu tik nepeezeeschami wajadsigais Widsemes dselsszelsch pehz ilgu gadu gaidischanas reis ir apdroschinats, tam nu atkal raduschees kahdi schkehrschi zelâ. Zeresim, ka muhsu karstee wehlejumees reis galigi peepildisees! Jeb waj buhtum par lihdschinigahm sinahm weltigi preezajuschees?

Peterburga. Bijuschais Franzuschu ministru preekschneeks Ferri schonedel nobrauzis Peterburgâ.

Harkowâ scha gada augusta mehnesî atwehrs politekniku.

Lihds 24. majam atnahkuschi 707 kugi; aisgahjuschi 643 kugi.

Atbildoschais redaktors: Ernst Plates.

Pawesiga seewa
teek preeksch weena kleppja behrna un mahjas darbeem pagehreta Eekschrigâ, masâ Minz-eelâ Nr. 2, Satowa namâ, 2 trep. augschâ pee **Herrmann.**

Daschas meitas waj seewas
kas prot papiru sortet, wajadsigas preeksch Ligates papira fabrikas. Japeeteizahs **Ligates papira fabrikâ** waj Rigâ, leelâ Bruhweru-eelâ Nr. 6. 2

Lai waretu ispahrdot, es schahdas leetas pahrdodu pa

eepirkschanas zenahm:

Anglu kaleju-laktas 15 kap. mahrz.
„ **skruhwstikus** pa 16 kap. mahrz.
„ **wihlus wisâs sortês.**
„ **kaleju plehschas.**
„ **leetu tehraudu** pa 9 rbl. pudu.
Kaleju ahmurus, klupes.
Rokas-wihlus pa 25 kap. mahrz.
☛ **Darba rihkus** preeksch galdneekeem, muhrneekeem, stelmakereem, klempnereem, zimermaneem u. t. pr.

Robert Liss,
Kalku-eelâ Nr. 6.

Zaur to, ka 20. sch. mehn. deenâ akzise pa-augstinata par alkoholu no **8** us **9** kap. par Tralles-gradu, ir apakschâ parakstijuschees peespeesti, **sawu fabrikatu**

pahrdoschanas zenas

no schahs deenas sahkot, tam peelihdsinoschi **pa-augstinat.**

Rigâ, 23. majâ 1885.

Carl Balk. Julius Hübner. Ed. Rob. Dreyer.
C. Gallert. G. A. Bertels.
G. G. Bergbohm. H. P. Schwabe. A. Wolfschmidt.

Par laipnu eewehroschanu
tirgotajeem un ziteem pirzejeem.

Misina besmerus,
ihstos Anglu makschkeru peederumus,
dselss un tehrauda lahpstas,
buhwju apsitumus,
ihstas Stihrijas ☛ **iskaptes,** ☚
iskapschu galodinas un bruzeklus

peedahwâ sem apgalwoschanas, kâ preze ir laba, pa **lehtahm zenahm**

G. Schönfeldt,

tehrauda-pretschu un schanjamu-rihku pahrdotawa **leelumâ,**
Rigâ, leelajâ Sinder-eelâ Nr. 12.

Ihstas Austrijas-Stihrijas
wislabakas iskaptes
sem apgalwoschanas, kâ: sahles, labibas, zinu jeb atwasu iskaptes, iskapschu galodinas, bruzeklus, ahmurus un laktas preeksch iskapschu kapinaschanas, ekselu-naschus, semes-mallas (Torf) lahpstas un sirgu-pinekłus peedahwâ lehti

J. Bürgermeister,
tehrauda-pretschu pahrdotawa.

Eeksch-Rigâ: Schahlu-eelâ Nr. 7, blakus Jaksch un beedr.
Otra pahrdotawa: Pet. Ahrrigâ Kalku-eelâ Nr. 24.

Sina preeksch Widsemes u. Kursemes.

J. Redlich

grunttigâ un wisu wezakâ

Anglu magasinê

schinî gadâ, tapat kâ preekschlaikâ, teek pahrdotas tik ween tahs ihstenahs **Steiermarkas** jeb **Ehstreiku keisara semes iskaptes,** no ta **wisu sihkstakâ** kakama tehrauda, taisnas un lihkas, garas un ihsas, — tâ ari tahs **patent-iskaptes** ar selta wahrdeem, no kausetâ tehrauda, kuras pee sahles tik waren lipigas, kâ puznasis pee bahrsdas. Aridsan tahs **garahs Pruhschu labibas** un tahs ihsâs stipras **atwasu-** jeb **zinu-iskaptes,** Italijas semes iskapschu galodinas, Strahlsuntes iskapschu akminainee un bimstein-akmina bruzekli jeb strihki, un luhdsu likt wehrâ, kâ manas iskaptes un tee **Strahlsuntes iskapschu akminainee** un **bimstein-akmena iskapschu-bruzekli** jeb **strihki,** eeksch tahs leelahs Maskawas israhdischanas 1863, Rigas semkopibas israhdischanâ 1871 un Wihnes (Wien) wispasaules israhdischanâ 1873. gadâ, ar tahm scheit blakam redsamahm goda-sihmehm kluwa puschkotas; tâ aridsan teek wehl pahrdoti ahmurini un laktas preeksch iskapschu kapinaschanas, grahwju schkipeles, sirgu- un gowju-kehdes, dselsu pinekli un dauds zitadas leetas preeksch mahju waldischanas un semes uskopschanas. 3

Christian Seelig,

Sinder-eelâ Nr. 1,
peedahwâ:

truhkuma-jostas

preeksch wihreescheem, seeweescheem un behrneem, weenkahrschas un dubultas, ar ahdu jeb gumiju pahrwilktas; katra truhkuma-josta top us wehleschanos peepaseta,
kruhts- jeb sirds-jostas, no tehrauda ar ahdu pahrwilktas,
nabas- un wehdera-jostas,
peena-suhzejus un sihschanas pudeles no 45 kap. sahkot,
suhzejus un kahrpu-sargatajus,
gumija klistir- un seeweeschu-sprizes,
gumija gaisa-spilwenus preeksch slimneekeem, lai tee isgi gulot jehlumus nedabutu,
gumija gultas-eeleekamos no 80 kap. oleeki sahkot, 6 sortês,
gumijas stobrus un **plates,**
kanepaju stobrus,
rokas- un tareeru swarus,
medizinikus swarus,
medizinikus un wannas termometrus,
gumija dsenamâs-siksnas.

August Lyra, Rigâ.

Kauf-eelâ Nr. 3.

Rakstamas mappes
ar un bes eetaisehm.
Portmonejus un zigaru portmonejus.
Portefeljus un portewisetes.
Fotografiju albumus
leelâ isweblê pa lehtahm zenahm rakstamu un sihmejamu pretschu pahrdotawâ — **leelumâ un masahm dalahm** un **konto-grahmatu fabrikâ** no 1

August Lyra, Rigâ,

Kauf-eelâ Nr. 3.

Kauf-eelâ Nr. 3.

August Lyra, Rigâ.

Nº 22. Nº 22.

Schaar & Kawizel

☛ **wihnu-lehgeris** ☚
Rigâ, Sinder-eelâ Nr. 22, pascha namâ, Rigâ,
☛ **pahrdod leelumâ un dalâs** ☚
wisadas sortes

ahrsemju wihnu, rumu, araku, konjaku un porteru.

Lehgeris no Kreewijas wihneem.

Eepakaschana un peesuhtischana pee dselsszela jeb kuga par welti. 1

Nº 22. Nº 22.

Loti modrigs suns
teek us laukeem atschkinkots. Masâ Swaru-eelâ (Waagestr.) Nr. 1, 1 trep. aug.

!!! Iskaptes !!!

Ihstas Stihrijas leeta tehrauda iskaptes pahrdodu pa weenai un pa simteem ar eewehrojamu rabattu; tapat ari

Amerik. iskapschu galodinus, Bakawijas iskapschu bruzeklus

us weenkahrscha un wihkschnu koka. Zaur to, ka augschejâs prezes esmu leelakâs dalâs eepirzis, man ir eespehjams, tahs **loti lehti pahrdot.**

Julius Linde,

tehrauda-pretschu un schanjamu-rihku lehgeris.

Ar waldibas atlauju schaujamu pulweru pahrdoschana.

15, Eekschrigas Kalku-eelâ **15.**

Aleksander Kulikowski,

leelajâ Sinder-eelâ Nr. 9 un Aleksander-bulwarî Nr. 1.

☛ **Leels krahjums** ☚

eeksch- u. ahrsemju tapetes

smukôs musturôs un jaunakôs iskrahsojumôs.

Lehtas

juhrmalas tapetes

logu preekschkaramos (rulos) no drehbes un koka, greestu-rosetes, waskotu un ahdas tuhku, tapetu-lihstes, kokos-luhku grihdu-dekus un kahju-noslaukus.

Wihnes- u. behrnu-mehbelu krahjums

is **Jakob u. Josef Kohn** fabr., Burgring Nr. 3, Wihnê.

Patent. mehbeles is leekta koka
ar amerikaneeschu koku forneeru sehdekli.

Kâ needru-krehslu pinumu atlihdsinajums:

Amerikan. koku-forneeru sehdekli,

gaischi un tumschi poleereti. 1

Manâ un wisâs zitâs Latweeschu grahmatu pahrdotawâs tiklab Rigâ, kâ ari zitâs pilsehtâs ir dabujama:

Etnografija.

Tas ir:
Pasaules walsts-tautas, winu dabas, eeraschas un dsihwe ar tahm wajadsigahm tur peederigahm sinahm. Mahjahm un skolahm.

Sarakstijis E. Dünsberg.

Maksâ 60 kap.

Ernst Plates.

☛ **Dahmas** ☚
top mahjâ un is mahjas pa 30 lihds 50 k. un bruhtes pa 70 kap. friseetas Suhku-eelâ Nr. 19. Turpat teek no iskemeteem mateem bises, pusas, lellu-parubkas pa 40 kap. pagatawotas un ir daschas bises pa 70 kap. pahrdodamas.

Nupat dabuja **jaunu jehra-wilnu** un pahrdod par mehrenahm zenahm

J. P. Wolkow,
Schahlu- un Jumprawu-eelu stuhrî Nr. 3.

Drabinas

ir atkal gandrihs latzu deenu dabujamas Ilgezeema akziju alus bruhsî.

Lehtas, smukas

dahmu hutes

peedahwâ

C. Grünfeldt,

Eekschrigâ, leelajâ Kaleju-eelâ Nr. 4, pirmais weikals. 3

Naudas-skapji

pee

Lühr un beedra,
fenak Lühru. Jimmerthal.
Rigâ, leelâ Smilschu-eelâ Nr. 7.

Pehrlu-kafiju

45 kap. mahrz., podôs un maisinôs lehtaki, pahrdod

C. L. Petersen,
Herderplazt 5.

Richard Pohle

maschinu fabrika,

us I. Weischu-dambja Nr. 15, Rigâ,
pahrdod un taisa: **maschinas un wisadas tschuguna prezes, kapu-krustus, eepakaschana par welti; dsirnawu akminus** u. t. pr. 4

Labi eewesta
☛ **dsehreenu pahrdotawa** ☚
ir no 1. julija isihrejama pee Aleksanderjas. Japeeprasa Tilta (Brücken) eelâ Nr. 18, pee **A. Freund.**

Kahdas twaika-dsirnawas, kurâs tuhlit war sahkt strahdat, ja wajadsigs, us 2 gangeem, ir pahrdodamas. Twaika-dsirnawas atrodahs Bischu-muischâ, us Bauskas leelzela, sem pol. Nr. 2c. Klahtakas sinas Peterb. Ahrrigâ Reepneek-eelâ 5, pee saimneeka. 1

Manâ un wisâs zitâs Latweeschu grahmatu pahrdotawâs tiklab Rigâ, kâ ari zitâs pilsehtâs ir dabujamas schahdas grahmatas:

Swehtas dseesmas

preeksch kristigeem dseesmu mihlotajeem.

Maksâ 50 kap.

Skolmeisteris un wina Dehls,
jeb:
Pee tezeschanas nepalihds tschaklam buht. Otrâ druka.

Maksâ 25 kap.

Ernst Plates.

Johann Fabera
rakstamus un sihmejamus

etwijus

smalkâ isstrahdajumâ **pa lehtahm zenahm,** daudsumâ un masahm dalahm, peedahwâ

August Lyra,

rakstamu- un sihmejamu-pretschu pahrdotawa leeluma un masahm dalahm un konto-grahmatu fabrika, 1

Rigâ, Kauf-eelâ Nr. 3.

Imanta

isees swehtdeen, 26. majâ 1885. g.

sakumôs

☛ **us Aleksander-dahrsu.** ☚

Noees no beedribas nama plkst. 9 rihtâ ar kara-musiku.

Maksâ 30 kap., behrni pa welti.

Preekschneeziba.

Rig. slihp.-zirt. pal. beedr.
Swehtdeen, 26. majâ 1885:

Dahrsa-balle — Wilhelmshöhes dahrsâ.

Sahkums p. 4 p. pusd.; beigas p. 1 rihtâ.
Maksa: beedru kgeem **30** kap., dahmahm **20** kap.; nebeedru k. **35** k., dahmahm **25** k.

Preekschneeziba.

Apakschâ parakstijuschais dara zaur scho sinamu ka winsch schinî gadâ tapat kâ lihds schim, dabuja jaunu suhtijumu un pahrdod tahs

ihstâs keisariskas un kehnischkigas

Austrijas un Steiermarkas iskaptes

no wislabakâ kakama tehrauda, taisnas un lihkas, garas un ihsas, tâpat ari tahs **patenteeretâs iskaptes** ar selta raksteem no leeta tehrauda, kuras ne no weena bahrsdas-nascha naw asumâ pahrspehjamas, tad wehl **labibas-** un **atwasu-iskaptes, Angku sirpus, Amerikaneeschu iskapschu galodinas,** tahs labakâs, kahdas lihds schim preeksch iskapschu asinaschanas ir pasihstamas, **ihstenos Strahlsuntes iskapschu-strihkus,** kuri Rigas amatneezibas isstahdê 1871 ar goda-algu apdahwinati, kâ ari **rihkus preeksch iskapschu bruzinaschanas.**

Johannes Mitschke,

tehrauda-pretschu un schanjamu-rihku magasinê.

2

Labako blihwitu un zinka-baltumu,
„ **lihmi** preeksch mahldereem un galdn.,
„ **mahlderu-stehrkeles,**
„ **sirnisu un terpentinu,**
„ **klorkalki un seepu-sahli,**
kâ ari wisadas mahlderu un krahsotaju pehrwes peedahwâ par wislehtakahm zenahm

Brahli Streiff,
7 **Rigâ, Sinder-eelâ Nr. 11.**

Pirmo sorti

Portlandes zementu

pahrdod lehti no lehgera

Herm. Froese,

H. wan Warenberg un beedra Kronsesteres zementa-fabrikas weetneeks,

Kungu-eelâ Nr. 6,
Mündela namâ.

Дозволено цензурою, г. Рига, 24. мая 1885. г.

Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjela Ernst Plates. Rigâ pee Petera basnizas.

No polizijas atwehlets.